Lietas Nr. A420559711
Lietas arhīva Nr. A42-00476-13/7

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā 2013.gada 9.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Juškeviča,

piedaloties pieteicējam /pers. C/ un pieteicēja pārstāvim /pers. D/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta – pārstāvei /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 22.jūnija lēmuma Nr.22.4.7/44038 atcelšanu daļā.

## Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvalde no 2010.gada 18.augusta līdz 2011.gada 23.februārim /pers. C/ (turpmāk arī - pieteicējs) veica iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) auditu par 2007., 2008. un 2009.gadu.

Audita rezultātā, VID Nodokļu kontroles pārvaldes Fizisko personu otrās audita daļas galvenā nodokļu inspektore ar 2011.gada 23.februāra lēmumu Nr.23.12/177 pieteicējam papildu nomaksai budžetā aprēķināja IIN 42172,73, soda naudu Ls 21086,37 un nokavējuma naudu Ls 15837,65. Nepiekrītot šim lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja.

[2] VID ģenerāldirektore ar 2011.gada 22.jūnija lēmumu Nr.22.4.7/44038 (turpmāk – Lēmums) atcēla apstrīdēto lēmumu daļā par papildu nomaksai budžetā aprēķināto IIN Ls 216,07, soda naudu Ls 108,04 un nokavējuma naudu Ls 53,8, pārējā daļā 2011.gada 23.februāra lēmumu Nr.23.12/177 atstājot negrozītu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs 2007.gada ienākumu deklarācijā deklarēja zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības ieņēmumus Ls 46830,11 un izdevumus Ls 46940,83, 2008.gada ienākumu deklarācijā – ieņēmumus Ls 6682,18 un izdevumus Ls 21357,6 un 2009.gada ienākumu deklarācijā – ieņēmumus Ls 4590,42 un izdevumus Ls 17961,9 apmērā, savukārt izdevumus apliecinošos attaisnojuma dokumentus pārbaudei neiesniedza.

Pieteicējs iesniegumā norāda, ka, pieņemot lēmumu bez viņa iesniegtajiem pierādījumiem par zemnieku saimniecības /Nosaukums/ izdevumiem, VID nav ievērojis Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) noteiktos principus.

VID Nodokļu kontroles pārvalde ir informējusi pieteicēju gan par audita veikšanu, gan pieprasījusi iesniegt zemnieku saimniecības /Nosaukums/ ieņēmumus un izdevumus apliecinošos dokumentus par 2007., 2008. un 2009.gadu. Bez tam, ņemot vērā pieteicēja lūgumu un VID iesniegtās darbnespējas lapas, VID Nodokļu kontroles pārvalde vairākkārt pagarināja dokumentu iesniegšanas un nodokļu audita termiņu, neieskaitot tajā laikposmu, kurā pieteicējs slimoja. Tādējādi pieteicējam audita laikā tika dota iespēja dokumentāri pamatot saimnieciskās darbības izdevumus.

Tā kā pieteicējs ne audita, ne apstrīdēšanas laikā nav VID iesniedzis pieprasītos zemnieku saimniecības /Nosaukums/ grāmatvedības dokumentus, tad secināms, ka VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti veica auditu saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju un neatzina pieteicēja deklarētos saimnieciskās darbības izdevumus 2009.gadā Ls 46940,83, 2008.gadā Ls 21357,6 un 2009.gadā Ls 17961,9 apmērā, jo tie netika dokumentāri pamatoti.

[2.2] No pieteicēja iesniegumā norādītajiem argumentiem izriet, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs pārbaudāmajā periodā guvis ienākumus no nekustamo īpašumu atsavināšanas. Lietā ir strīds par to, vai minētie ienākumi ir apliekami ar IIN.

Lietas materiālos minēts, ka atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai pieteicējs pirmsauditējamajā periodā (2004.gadā) ieguvis īpašumā nekustamo īpašumu, kuru sadalījis atsevišķos nekustamajos īpašumos, no kuriem 2007.gadā atsavinājis 3, 2008.gadā – 2, bet 2009.gadā 10 nekustamos īpašumus.

Saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju nekustamo īpašumu atsavināšanu pieteicējs veicis regulāri, kas liecina par veikto darbību atkārtotību ilgstošā laika periodā. Turklāt nekustamo īpašumu pārdošanas darījumus pieteicējs ir veicis savā vārdā, pārdodot savā īpašumā esošos nekustamos īpašumus, tādējādi pieteicējs savas īpašuma tiesības uz nekustamajiem īpašumiem nav nodevis trešajām personām bez atlīdzības, tas ir, nav noslēdzis dāvinājuma (bezatlīdzības) līgumus.

No lietas materiāliem konstatējams, ka auditējamajā periodā pārdoto nekustamo īpašumu pārdošanas cena lielākajā gadījumu pārsniedz to iegādes cenu, līdz ar to secināms, ka pārdošanas rezultātā pieteicējs ir guvis peļņu.

Izvērtējot minēto informāciju, VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti secināja, ka pieteicējs iegādājās nekustamo īpašumu, kuru nav izmantojis personiskajām vajadzībām un minētā īpašuma iegādei, sadalīšanai un pārdošanai nav gadījuma raksturs un tā ir uzskatāma par sistemātisku, turklāt pārdošanas rezultātā pieteicējs guvis peļņu, līdz ar to konstatējamas saimnieciskās darbības pazīmes (sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību). Tādējādi pieteicējam bija pienākums ienākumus no saimnieciskās darbības – nekustamo īpašumu atsavināšanas – deklarēt 2007., 2008. un 2009.gada ienākumu deklarācijā kā ar IIN apliekamos ienākumus.

[3] 2011.gada 22.jūlijā Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemts /pers. C/ pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā.

Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Lēmums ir pamatots ar kļūdainu pieņēmumu, kas radies nepareizi tulkojot un piemērojot likuma „Par iedzīvotāju ienākumu nodokli" normas, kā arī vispārinot juridiskus jēdzienus un paplašinot likumu normu interpretāciju.

VID, interpretējot likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normas, pauž nostāju, ka pieteicēja ieņēmumi no nekustamo īpašumu pārdošanas, ir uzskatāmi par ieņēmumiem no preču, darbu un pakalpojumu pārdošanas – atbilstoši likuma 11.panta otrās daļas 1.punktam, kaut gan šāda normu interpretācija ir pretrunā ar 2010.gada 27.septembra Administratīvās apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.A42558708.

Tāpat VID nav ņēmis vērā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 3.decembra spriedumu lietā Nr.SKA-526 un 2011.gada 7.janvāra spriedumu lietā Nr.SKA-232, kur secināts, ka likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts tulkojams tā, ka, arī pārdodot vairākus nekustamos īpašumus, kuri bijuši personas īpašumā ilgāk kā 12 mēnešus, gūtais ienākums nav apliekams ar IIN.

[3.2] Uz konkrēto gadījumu nevar tikt attiecināti likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta grozījumi, ar kuriem tika ieviests jauns $19.^1$ punkts, kas paredzēja ar IIN aplikt ienākumu no tāda nekustamā īpašuma pārdošanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz divpadsmit mēnešus līdz atsavināšanas līguma brīdim ir personas deklarētā dzīvesvieta, jo uz pieteicēju attiecas likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" Pārejas noteikumu 37.punktā paredzētais izņēmums.

[3.3] Pieteicējs paskaidro, ka audita laikā nevarēja iesniegt pieprasītos dokumentus un ierasties uz VID sakarā ar nopietnām veselības problēmām, kā rezultātā viņš lūdza nodokļu administrāciju pagarināt dokumentu iesniegšanas termiņu. Veicot auditu par viņa zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimniecisko darbību un pieņemot lēmumu bez viņa iesniegtajiem pierādījumiem par zemnieku saimniecības izdevumiem, VID pamatojies uz nepatiesiem un vienpusīgiem faktiem, kas ir pretrunā ar Administratīvā procesa likuma $14.^1$ pantu.

Pieteicējs uzskata, ka tikai viņš varēja sniegt objektīvas un patiesas ziņas konkrētajā lietā, tāpēc neizmantoja Administratīvā procesa likuma 35.pantā paredzētās tiesības administratīvajā procesā piedalīties ar pārstāvja starpniecību. Tāpat pieteicējs paskaidro, ka zemnieku saimniecības /Nosaukums/ ienākumu un izdevumu pamatotības apliecināšanai viņš iesniedza zvērinātu revidentu komercsabiedrības SIA /Nosaukums/ 2011.gada 14.marta revidenta ziņojumu.

[4] VID rakstveida paskaidrojumā tiesai norāda, ka izskatāmajā lietā tiesai nav saistošas un konkrētajam gadījumam nav pielīdzināmas pieteicēja norādītās Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta atziņas lietā Nr.SKA-526/2010. Tādēļ VID nepiekrīt pieteicēja argumentam, ka pieteicēja darījumiem par nekustamo īpašumu pārdošanu būtu jāpiemēro likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts. Lietas Nr.SKA-526/2010 apstākļi attiecas uz 2005. un 2006.gadā pārdotajiem nekustamajiem īpašumiem, bet pieteicēja lietā īpašumi pārdoti 2007., 2008. un 2009.gadā, kad spēkā bija citas tiesību normas. Proti, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumu Nr.793 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (turpmāk – MK noteikumi Nr.793) 56.punktam, piemērojot likuma 9.panta pirmās daļas 19.punktu, ja fiziskā persona pārdod nekustamo īpašumu, kas bijis tās īpašumā ilgāk par 12 mēnešiem, nekustamā īpašuma pārdošanas ienākums ir atbrīvots no aplikšanas ar IIN. Savukārt saskaņā ar MK noteikumu Nr.793 58.punktu šo noteikumu 56.punktā minēto tiesību normu nepiemēro, ja nodokļa maksātāja saimnieciskā darbība ir nekustamo īpašumu pārdošana.

[5] 2013.gada 21.februārī Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemts lestādes atzinums par pieteicēja 2012.gada 30.novembrī tiesā iesniegtajiem dokumentiem. Atzinumā lestāde norāda šādus apsvērumus.

[5.1] Izvērtējot iesniegtos dokumentus, secināms, ka nav iesniegti dokumenti par 2008.gadu, kas saistīti ar zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības ienākuma gūšanu, zemnieku saimniecības /Nosaukums/ 2007. un 2008.gada saimnieciskās darbības kontu plāni, pamatlīdzekļu uzskaites kartītes, transportlīdzekļa maršruta lapas par 2008.gadu un zemnieku saimniecības /Nosaukums/ norēķinu kontu izdrukas par 2008.gadu. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs ir iesniedzis nepilnīgus zemnieku saimniecības /Nosaukums/ grāmatvedības reģistrus, kas liedz pieteicēja iesniegtos attaisnojuma dokumentus sasaistīt ar zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimniecisko darbību.

[5.1.1] Izvērtējot pieteicēja iesniegto dokumentu atbilstību normatīvajiem aktiem, secināms, ka iesniegtie dokumenti liedz konstatēt darījumu būtību. Turklāt nevar noteikt, vai visi maršrutu lapās norādītie transportlīdzekļi ir saistīti ar saimniecisko darbību, jo nav iesniegtas pamatlīdzekļu uzskaites kartītes, kuras apliecinātu maršrutu lapās norādīto transportlīdzekļu attiecināmību uz pieteicēja saimniecisko darbību. Vienlaikus pēc iesniegtajām transportlīdzekļa maršruta lapām nav saprotams, kādi materiāli tiek pārvadāti, un kā tie ir saistīti ar pieteicēja saimniecisko darbību, jo no pieteicēja iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka zemnieku saimniecības /Nosaukums/ ieņēmumi 2007.gadā veidojās no traktoru un buldozeru izīrēšanas un kokmateriālu pārdošanas. Līdz ar to nevar noteikt, kādiem mērķiem saskaņā ar iesniegtiem maksājuma dokumentiem tika iegādāta degviela un vai tā ir saistīta ar pieteicēja saimniecisko darbību.

Vienlaikus pieteicējs ar saimnieciskās darbības ienākuma gūšanu saistītajās izmaksās 2007.gadā iekļāva veiktos maksājumus par zāģlentas iegādi un remontu. No iesniegtajiem dokumentiem nevar noteikt, vai iegādātā zāģlente saistīta ar saimniecisko darbību, jo nav iesniegti dokumentāri pierādījumi par zāģlentes izmantošanu pieteicēja saimnieciskajā darbībā.

[5.1.2] Pieteicējs iesniedza ziņojumus ,,Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem un iedzīvotāju ienākuma nodokli pārskata mēnesī" par 2007. un 2008.gadu, darbinieku uzskaites kartītes. No iesniegtajiem dokumentiem nav konstatējams algu izmaksas fakts darbiniekiem, lai aprēķināto darba algu iekļautu pieteicēja saimnieciskās darbības izdevumos, jo iesniegtās uzskaites kartītes un bankas maksājuma dokumenti nesatur informāciju par algu izmaksu.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz likuma ,,Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta trešo daļu, secināms, ka pieteicēja iesniegtie attaisnojuma dokumenti par 2007. un 2008.gadu nav iekļaujami zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības izdevumos.

[5.2] Pieteicējs ar saimnieciskās darbības ienākuma gūšanu saistītajās izmaksās iekļāva izdevumus par veidlapu un kancelejas preču iegādi 2007.gadā Ls 37,71 un 2008.gadā Ls 40,8 (pamatojoties uz 2007. un 2008.gada avansa norēķiniem un pirkuma čekiem). Tādējādi VID saskaņā ar likuma ,,Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta trešo daļu minētos izdevumus atzīst un tie ir attiecināmi uz pieteicēja saimniecisko darbību un iekļaujami izdevumos.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

VID pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

**Motīvu daļa**

[7] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums ir pamatots.

[8] Ar Lēmumu pieteicējam papildus nomaksai budžetā noteikti IIN Ls 41956,66, soda nauda Ls 20978,33 un nokavējuma nauda Ls 15783,85.

Papildus nomaksai budžetā aprēķināts IIN saistībā ar pieteicēja veiktajiem nekustamo īpašumu atsavināšanas darījumiem un saistībā ar zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimniecisko darbību, neatzīstot pieteicēja deklarētos zemnieku saimniecības izdevumus.

[9] Lietā, pirmkārt, ir strīds par to, vai auditējamā periodā pieteicējs ir nodarbojies ar saimniecisko darbību, tirgojot nekustamos īpašumus.

[10] Pieteicējs 2004.gada 18.maijā iegādājās nekustamo īpašumu /Nosaukums/, /adrese/, sadalīja to 56 atsevišķos zemes

gabalos, no kuriem 2007.gadā atsavinājis 3, 2008.gadā – 2, bet 2009.gadā 10 nekustamos īpašumus.

Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1.panta 3.punktam iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv, cita starp, no nodokļa par ienākumiem no saimnieciskās darbības (..).

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.[1]daļa noteic, ka par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību (..).

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta otrās daļas 1.punktu ieņēmumos, kas gūti no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti ieņēmumi, tostarp no preču pārdošanas.

Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts *(likuma redakcijā, kas, ievērojot Pārejas noteikumu 37.punktā noteikto tiesisko regulējumu, bija spēkā no 2001.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim)* noteica, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no sava īpašuma pārdošanas, izņemot ienākumu no tāda nekustamā īpašuma pārdošanas, kas ir bijis personas īpašumā mazāk par 12 mēnešiem.

Izskatāmajā lietā nav strīda, ka pieteicēja atsavinātie nekustamie īpašumi bija viņa īpašumā ilgāk par 12 mēnešiem un īpašuma tiesības uz piederošo nekustamo īpašumu, par kuru atsavināšanu aprēķināts papildus maksājamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis, bija nostiprinātas zemesgrāmatā līdz 2007.gada 12.jūnijam.

Lietā vispirms pastāv strīds par to, vai pieteicēja veiktie darījumi ar nekustamo īpašumu ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli kā no saimnieciskās darbības gūti ienākumi, vai arī tie ir uzskatāmi par ienākumiem no personiskā īpašuma pārdošanas, kas atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punktam nav apliekami ar nodokli.

[11] Satversmes tiesa 2011.gada 13.decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2011-15-01 9.punktā likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunktu tulkojusi tā, ka iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav jāmaksā tikai no ienākumiem par tāda nekustamā īpašuma pārdošanu, kas personas īpašumā bijis ilgāk par 12 mēnešiem, ja persona nekustamos īpašumus nav pārdevusi sistemātiski nolūkā gūt peļņu. Ja fiziskās personas darbības attiecībā uz nekustamo īpašumu atsavināšanu atbilst saimnieciskās darbības pazīmēm, tad likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts neatbrīvo personu no pienākuma maksāt IIN. Savukārt tas, vai persona patiešām veic saimniecisko darbību, kā norādījusi Satversmes tiesa minētajā lēmumā, ir vērtējams katras konkrētās lietas ietvaros.

Tādējādi atbilstoši Satversmes tiesas norādītajai tiesību normas interpretācijai tiesai ir jāvērtē, vai konkrētajā gadījumā pieteicēja darījumi ar nekustamajiem īpašumiem uzskatāmi par veiktiem saimnieciskās darbības ietvaros, un līdz ar to – vai ienākumi, kas gūti no nekustamo īpašumu pārdošanas, ir apliekami ar nodokli atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.[1]daļai, neraugoties uz to, ka nekustamie īpašumi bijuši pieteicēja īpašumā vairāk nekā 12 mēnešus (*sal. sk. Senāta 2012.gada 27.septembra lēmumu lietā Nr.SKA-756/2012*).

[12] Kā jau tiesa iepriekš norādīja, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.[1]daļā ir noteikts, ka par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Savukārt no Komerclikuma 1.panta otrās un trešās daļas izriet, ka personas veiktās darbības ir atzīstamas par saimniecisko darbību, ja persona nolūkā gūt peļņu patstāvīgi, tas ir, savā vārdā, sistemātiski veikusi noteiktas darbības.

Tādējādi saimniecisko darbību raksturo trīs kumulatīvas pazīmes: sistemātiskums, patstāvība un atlīdzība (*sk. Senāta 2008.gada 19.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-260/2008 8.punktu*, *2012.gada 29.augusta lēmuma lietā Nr.SKA-792/2012 9.punktu*). Kā ir atzinusi Satversmes tiesa, par saimnieciskās darbības konstatēšanas kritērijiem pieņemama veikto darījumu ekonomiskā būtība, regularitāte un apjoms *(sk. Satversmes tiesas 2011.gada 13.decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2011-15-01 secinājumu daļu)*.

Tātad tiesai jānoskaidro, vai pieteicēja darbības attiecībā uz nekustamo īpašumu atsavināšanu atbilst saimnieciskās darbības pazīmēm.

[13] No izskatāmās lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs 2004.gada 18.maijā no /pers. M/ nopirka zemes gabalu 20,45 hektāru platībā par Ls 8202,50. No minētā zemes gabala tika atdalīts zemes gabals 4,08 ha platībā, uz kura atradās dzīvojamā ēka un palīgēkas, bet atlikušais zemes gabals 16,37 ha platībā tika sadalīts 55 zemes gabalos, katram zemes gabalam tika izveidots savs kadastra apzīmējums un adrese.

Pieteicējs 2007.gadā atsavinājis 3, 2008.gadā – 2, bet 2009.gadā 10 nekustamos īpašumus, gūstot peļņu (*lietas 89.-91.lapa*).

Tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja, ka zemi iegādājies lauksaimniecības vajadzībām, audzēja kartupeļus, bet zemē tie slikti auguši. Audzējis kartupeļus divus gadus, bet tad viņam ieteikts uz zemes kaut ko uzbūvēt. 2006.gada 28.augustā zemes gabalam tika piešķirta juridiskā adrese. Veicis meliorāciju, grāvju rakšanu, jo zeme bija purvaina. Pirms zemes iegādes redzējis, ka zeme ir purvaina, bet tā kā pieteicējam bija tehnika domājis, ka tiks galā. Kartupeļu audzēšanai sēklu deva kaimiņi, aptuveni 4 ha. Sēklas kartupeļus kaimiņi deva par brīvu, pēc tam pieteicējs sēklas kartupeļus atdevis atpakaļ (*lietas 153.lapa*).

Tiesa konstatē, ka pieteicēja paskaidrojumu par nekustamā īpašuma iegādes mērķi un izmantošanu personiskajām vajadzībām neapstiprina citi pierādījumi. Ja pieteicējs nekustamo īpašumu vēlējās iegādāties personiskajām vajadzībām, tad saprātīgi ir pieņemt, ka pieteicējs jau pirms pirkšanas pārliecinājās par zemes stāvokli un iespēju izmantot to lauksaimniecībai. Turklāt pieteicējs paskaidroja, ka kartupeļus stādījis 4 ha platībā, lai gan no lietas materiāliem izriet, ka no nopirktā zemes gabala tika atdalīts zemes gabals 4,08 ha platībā, bet atlikušais zemes gabals 16,37 ha platībā tika sadalīts 55 zemes gabalos. Pieteicējs tiesai nevarēja konkrēti norādīt, kā izmantojis zemi personiskajām vajadzībām. Pieteicēja paskaidrojumi par kartupeļu audzēšanu ir vispārīgi. Tiesai nešķiet ticami paskaidrojumi, ka kaimiņi devuši sēklas kartupeļus par brīvu, jo šādam darījumam nav norādīts ekonomisks pamatojums. Turklāt pieteicējs arī neizskaidroja, kur likti izaugušie kartupeļi.

Līdz ar to pieteicēja paskaidrojumi ir nepilnīgi un pretrunīgi, jo lietā nav ziņu arī par to, kā pieteicējs izmantojis atlikušos 16 ha zemes. Izvērtējot pieteicēja paskaidrojumus kopumā, tiesa secina, ka pieteicēja paskaidrojumi par zemes iegādes nodomu lauksaimniecības vajadzībām un vēlāku nodomu maiņu nešķiet ticami. Tādējādi tiesa uzskata, ka pieteicēja nolūks, iegādājoties nekustamo īpašumu, bija to sadalīšana un pārdošana, proti, zeme iegādāta peļņas nolūkā.

[14] Vērtējot pieteicēja darbību sistemātiskumu, tiesa konstatē, ka pieteicējs 2007.gadā atsavinājis 3 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus Ls 84927,18, 2008.gadā – 2 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus Ls 40800,00, bet 2009.gadā 10 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus 15000,00.

Līdz ar to secināms, ka pieteicēja darbības ir vērtējamas kā sistemātiskas, par šiem darījumiem saņemta atlīdzība, gūstot peļņu.

Ņemot vērā minēto, kā arī iepriekš konstatēto faktu, ka nekustamais īpašums iegādāts ar nolūku to sadalīt un pārdot, par šiem darījumiem ir saņemta atlīdzība un gūta peļņa, secināms, ka pieteicējs auditējamā periodā savā vārdā nolūkā gūt peļņu sistemātiski veica nekustamo īpašumu tirdzniecību, kas kvalificējama kā saimnieciskā darbība.

Tādējādi tiesa atzīst, ka VID pamatoti secināja, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.[1]daļu pieteicēja darbība ar nekustamo īpašumu pārdošanu ir uzskatāma par saimniecisko darbību, un ienākumi no tās apliekami ar IIN.Tādējādi likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts nav piemērojams.

Līdz ar to nav tiesiska pamata atbrīvot pieteicēju no IIN maksāšanas par darījumiem ar sev piederošo nekustamo īpašumu pārdošanu, jo likumā noteiktais atbrīvojums neattiecas uz ienākumiem, kas gūti saimnieciskās darbības rezultātā.

[15] Turpmāk tiesa pārbaudīs, vai VID pamatoti koriģēja pieteicēja iesniegtajās gada ienākumu deklarācijās par 2007., 2008. un 2009. gadu norādītos datus un noteica nodokļu apmēru uz aprēķinu pamata.

[16] Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 2.pantam IIN maksātāji ir fiziskas personas, tostarp zemnieku saimniecību īpašnieki. Šā likuma 3.pants nosaka ar IIN apliekamo objektu - ar nodokli tiek aplikts iekšzemes nodokļa maksātāja taksācijas perioda (kalendārā gada) apliekamo ienākumu apjoms (panta pirmā daļa). Minētā likuma 11.pants reglamentē no saimnieciskās darbības gūtā apliekamā ienākuma noteikšanu un tā 1.punkts noteic, ka fiziskās personas ienākums no saimnieciskās darbības tiek aprēķināts kā šajā pantā noteikto ieņēmumu un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpība. Savukārt šā panta 1.[1]punkts noteic, ka par fiziskās personas saimniecisko darbību ir uzskatāma jebkura darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību un pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Saimnieciskā darbība ietver arī ar uzņēmuma līguma izpildi saistīto darbību, profesionālo darbību, nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, komercaģenta, māklera un individuālā komersanta darbību, kā arī fiziskās personas īpašumā esoša individuālā uzņēmuma (arī zemnieka un zvejnieka saimniecības) darbību.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs kopš 1991.gada 21.decembra ir reģistrēts kā zemnieku saimniecības /Nosaukums/ īpašnieks, kā darbības veidi norādīti jauktā lauksaimniecība, graudkopība un citur neklasificētu lauksaimniecības kultūru audzēšana, kā arī zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana.

Tiesa konstatē, ka zemnieku saimniecība /Nosaukums/ nav uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja, tāpēc atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 2.pantam pieteicēja ienākumi, tostarp, kas gūti saimnieciskās darbības ietvaros kā zemnieku saimniecības īpašniekam, ir ar IIN apliekamais objekts, izņemot likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" norādītos neapliekamos ienākumus.

[17] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmā daļa reglamentē nodokļu maksātāju vispārīgos pienākumus, tostarp nosakot, ka nodokļu maksātāja pienākumi ir: 1) aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas; 2) noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas; 3) iesniegt nodokļu administrācijai šajā likumā vai konkrēto nodokļu likumos paredzētās nodokļu un informatīvās deklarācijas rakstiskā vai elektroniskā veidā nodokļu normatīvajos aktos noteiktajos termiņos (..); 4) nodokļu aprēķinu pareizības pierādīšanai uzglabāt finansiālās un saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus apliecinošus attaisnojuma dokumentus un citus darbību apliecinošus dokumentus vismaz piecus gadus (..); 5) ziņot par visiem saviem ienākumiem, pamatot nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto maksājumu summu atbilstību normatīvajiem aktiem par valstij un pašvaldībām pienākošos summu aprēķināšanas un maksāšanas kārtību, uzrādot vai iesniedzot nodokļu administrācijas ierēdņiem (darbiniekiem) viņu pieprasītos dokumentus; 6) atļaut nodokļu administrācijas ierēdņiem (darbiniekiem) likumā noteiktajā kārtībā apskatīt saimnieciskajai darbībai izmantojamās telpas; 7) ieturēt konkrēto nodokļu likumos paredzētās maksājamo nodokļu summas

(..).

[18] Atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta sestajai daļai, veicot nodokļu revīziju (auditu), nodokļu administrācijai ir tiesības uz aprēķinu pamata noteikt nodokļu maksājumu apmēru atbilstoši nodokļu maksātāja īpašumā esošās mantas vai kapitāla vērtības pieaugumam vai nodokļu administrācijas rīcībā esošajām ziņām, ja nodokļu administrācijas amatpersonām pārbaudes laikā nav pieejami nodokļu maksātāja grāmatvedības uzskaites dokumenti, nav iespējams pārbaudīt nodokļu maksātāja grāmatvedības uzskaites dokumentus vai nav pieejami darījumu attaisnojuma dokumenti (9.punkts); ja nodokļu maksātāja rīcībā ir vai ir bijuši izejmateriāli, preces, vērtspapīri, naudas līdzekļi un citas lietas, kuru daudzums un veids liecina par iespējamo nodarbošanos ar saimniecisko darbību tādos apmēros un veidā, kas neatbilst nodokļu administrācijai iesniegtajām ziņām (10.punkts).

Šā likuma 23.panta septītā daļa noteic, ka nodokļu administrācija, uz aprēķinu pamata nosakot nodokļu maksājumu apmēru, izmanto: 1) tiešās aprēķinu metodes, tas ir, pamatojas uz nodokļu maksātāja grāmatvedības reģistros norādītajiem datiem un attaisnojuma dokumentiem; 2) netiešās aprēķinu metodes, tas ir, aprēķina ar nodokļiem apliekamo objektu (ienākumu, darījumu vērtību u.tml.), pamatojoties uz savā rīcībā esošo informāciju.

[19] No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs 2007.gada ienākumu deklarācijā deklarēja zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības ieņēmumus Ls 46830,11 un izdevumus Ls 46940,83. 2008.gada ienākumu deklarācijā – ieņēmumus Ls 6682,18 un izdevumus Ls 21357,6 un 2009.gada ienākumu deklarācijā – ieņēmumus Ls 4590,42 un izdevumus Ls 17961,9 apmērā.

Pieteicējs zemnieku saimniecības /nosaukums/ izdevumus apliecinošos attaisnojuma dokumentus pārbaudei neiesniedza, līdz ar to iestāde atzina par ticamiem pieteicēja deklarētos datus par ienākumiem, bet neatzina pieteicēja deklarētos izdevumus.

Pieteicējs šādu iestādes rīcību uzskata par prettiesisku, līdz ar to tiesa turpmāk vērtēs, vai VID ir pieļāvis uzklausīšanas principa pārkāpumu.

[20] Administratīvā procesa likuma 62.pants uzliek pienākumu iestādei uzklausīt adresāta viedokli un argumentus lietā, kurā tiek lemts par adresātam iespējams nelabvēlīgu administratīvo aktu. Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļa ir obligāta procesuālā norma, kura iestādei uzliek pienākumu pirms administratīvā akta izdošanas noskaidrot un izvērtēt adresāta viedokli un argumentus tajā gadījumā, kad administratīvais varētu būt nelabvēlīgs adresātam. Turklāt personas uzklausīšana ir gan daļa no labas pārvaldības principa izpausmes, gan arī faktu un tiesību apsvērumu iegūšanas metodēm.

Administratīvā procesa likuma $14.^1$ panta pirmajā teikumā noteikts procesuālā taisnīguma princips: „Iestāde un tiesa, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus." Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma $14.^1$ pantu iestādei, pieņemot administratīvo aktu, ir pienākums ievērot objektivitāti un dot procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli, argumentus un iesniegt pierādījumus.

Tiesa konstatē, ka iestāde ir informējusi /pers. C/ gan par audita veikšanu, gan pieprasījusi iesniegt zemnieku saimniecības /Nosaukums/ ieņēmumus un izdevumus apliecinošos dokumentus par 2007., 2008. un 2009.gadu. Bez tam, ņemot vērā pieteicēja lūgumus un iesniegtās darbnespējas lapas, VID vairākkārt pagarināja dokumentu iesniegšanas un nodokļu audita termiņu *(detalizēts uzskaitījums lietas 70.lapā, I sējums)*. VID Nodokļu kontroles pārvalde 2011.gada 10.janvāra vēstulē /pers. C/ lūdza ierasties uz audita nobeiguma sarunu 2011.gada 9.februārī, bet pieteicējs uz audita nobeiguma sarunu neieradās, par neierašanās iemesliem iestādi neinformēja, grāmatvedības dokumentus neiesniedza.

Tā kā pieteicējs iestādei neiesniedza grāmatvedības dokumentus un neziņoja par neierašanās iemesliem, tiesa secina, ka VID formāli nav pārkāpis uzklausīšanas pienākumu un iestāde drīkstēja piemērot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta septītās daļas 2.punktu un, nosakot nodokļu maksājumu apmēru, izmantot netiešo aprēķinu metodi, pamatojoties uz savā rīcībā esošo informāciju.

Vienlaikus tiesa atzīst par nepieciešamu norādīt, ka iestādei tiesību normās ir paredzētas tiesības pagarināt audita veikšanas laiku, kā arī audita veikšanas laikā netiek ieskaitīts laika posms, kurā auditējamā persona neiesniedz dokumentus, tāpat iestādei ir tiesības sodīt personu saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu par dokumentu neiesniegšanu. Līdz ar to tiesas ieskatā, ja iestāde uzskata, ka auditu ir iespējams pabeigt bez grāmatvedības dokumentiem, tai jārēķinās ar to, ka apstrīdēšanas un tiesvedības procesa laikā nodokļu maksātājam ir iespējams iesniegt dokumentus, kas var ietekmēt Lēmuma tiesiskumu.

[21] Vēršoties ar pieteikumu tiesā, kā arī tiesvedības laikā pieteicējs tiesai ir iesniedzis grāmatvedības dokumentus par 2007. un 2008.gadu.

Tas nozīmē, ka pieteicējs ir izmantojis likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā paredzētās tiesības, nepiekrītot iestādes veiktajam nodokļu aprēķinam, iesniegt pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu. Tiesai, ievērojot gan no minētās normas izrietošās nodokļu maksātāja tiesības, gan arī objektīvās izmeklēšanas principu un no Latvijas Republikas Satversmes 92.panta izrietošo pienākumu nodrošināt nodokļu lietu izskatīšanu tādā kārtībā, kas nodrošinātu šo lietu taisnīgu un objektīvu izspriešanu, ir pienākums pieņemt visus nodokļu maksātāja iesniegtos pierādījumus, kas var ietekmēt iestādes aprēķināto nodokļu maksājumu apmēru.

Tomēr administratīvo tiesu kompetences robežas noteic valsts varas dalīšanas princips. No valsts varas dalīšanas principa izriet, ka administratīvā tiesa nav tiesīga pieņemt lēmumus, kuru pieņemšana ietilpst izpildvaras kompetencē. Tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes darbības tiesiskumu, nevis valsts pārvaldes vietā pieņemt lēmumu par lietderību. Citādi tiesa faktiski funkcionāli iekļautos valsts pārvaldē, kļūtu par augstāku valsts pārvaldes iestādi. Tādēļ tiesa var pārbaudīt tikai to, vai valsts pārvalde, izmantojot savu rīcības brīvību, ir rīkojusies tiesiski. Citiem vārdiem, tiesa nevar uzņemties nodokļu administrēšanas funkcijas, nevar stāties valsts pārvaldes iestādes vietā un veikt revīziju (auditu) (*sk. Satversmes tiesas 2007.gada 11.aprīļa sprieduma lietā Nr.2006-28-01 11.3.punktu*).

Tātad, no vienas puses, nodokļu maksātājs nav ierobežots iesniegt pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu gan iestādē, gan arī tiesā, bet, no otras puses, tiesai nav jāpilda tai neraksturīga funkcija, veicot nodokļu revīziju iestādes vietā. Nodokļu revīzijas veikšana (tātad arī papildus iesniegto pierādījumu vērtēšana kopsakarā ar nodokļu maksātājam aprēķinātajiem nodokļu maksājumiem) ir iestādes funkcija.

[22] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmajai daļai tiesa veic kontroli pār iestādes izdota administratīva akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Lai taisītu spriedumu, tiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 250. panta pirmo daļu pārbauda, pirmkārt, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, otrkārt, vai administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un, treškārt, vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250.panta trešajai daļai tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā. Tā kā lietā nav prasījuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tad minētais ierobežojums ir attiecināms uz konkrēto lietu.

Līdz ar to tiesa pieteicēja iesniegtos pierādījumus vērtēs tikai tiktāl, vai tie attaisno pieteicēja deklarētos zemnieku saimniecības /Nosaukums/ izdevumus, neveicot darījumu partneru pārbaudi un citu auditā pārbaudāmos apstākļu izvērtēšanu.

[23] Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta trešās daļas 15.punktu izdevumos, ja tie saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti citi izdevumi, kas saistīti ar saimniecisko darbību un nepieciešami tās nodrošināšanai saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem. Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumu Nr.793 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 100.9.apakšpunkts noteic, ka atbilstoši likuma 11.panta trešās daļas 15.punktam fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, ir tiesīga ietvert ar saimnieciskās darbības ienākuma gūšanu saistītajās izmaksās izdevumus, ja tie pēc ekonomiskā satura un būtības ir saistīti ar minētās personas saimniecisko darbību un ir nepieciešami tās nodrošināšanai.

No minētajām normām izriet, ka uz taksācijas gada izdevumiem var attiecināt izdevumus, kas saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu.

[24] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta trešā daļa (*redakcijā, kāda bija spēkā auditējamā periodā*) noteic, ka izdevumos, ja tie saistīti ar taksācijas gada ienākuma gūšanu no saimnieciskās darbības, tiek ieskaitīti:

1) izdevumi par iegādātām izejvielām, materiāliem, pusfabrikātiem, izstrādājumiem, par inventāru, kura vērtība nepārsniedz 300 latu, par precēm, kurināmo un enerģiju;

2) izdevumi, kas saistīti ar algotā darbaspēka izmantošanu likumdošanas aktos atļautajos gadījumos;

3) komandējumu, reklāmas, kancelejas, pasta, telegrāfa, teleksa, telefaksa, mārketinga un mākslas darbu taksācijas izdevumi;

4) pamatlīdzekļu nolietojums, ko aprēķina saskaņā ar šā likuma 11.5 pantu un likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 13.pantu;

5) izdevumi, kas saistīti ar pamatlīdzekļu kārtējo remontu;

6) nomas un īres maksa;

7) valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbiniekiem, kā arī atbilstoši šā likuma 8.panta piektās daļas noteikumiem par darbiniekiem iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un dzīvības, veselības un negadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summas;

$7^1$) obligātās apdrošināšanas prēmiju maksājumi par saimnieciskajā darbībā izmantotiem pamatlīdzekļiem;

8) izdevumi par darbinieku izglītošanu un kvalifikācijas paaugstināšanu;

9) citu personu veikto ražošanas rakstura darbu un no citām personām saņemto pakalpojumu izmaksas, izņemot kapitālieguldījumu izmaksas;

10) procentu maksa par banku kredīta vai līzinga pakalpojumu izmantošanu, izņemot soda naudas maksājumus;

11) maksa par licenci;

12) zaudējumi tiesas noteiktajā apmērā, kuri nodarīti līgumpartneriem, neizpildot vai pienācīgi neizpildot savas saistības;

13) Latvijas Republikā noteikto nodokļu (izņemot iedzīvotāju ienākuma nodokli un pievienotās vērtības nodokli) un nodevu (izņemot valsts nodevu par prasības pieteikumu tiesā) maksājumi valsts vai pašvaldības budžetā;

14) meža atjaunošanas izmaksas, kuru apmēru un piemērošanas kārtību nosaka Ministru kabinets;

15) citi izdevumi, kas saistīti ar saimniecisko darbību un nepieciešami tās nodrošināšanai, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.

Minētā panta ceturtā daļa noteic, ka ar saimniecisko darbību saistītajos izdevumos netiek ieskaitīti izdevumi, kas atbilstoši likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 5.pantam nav uzskatāmi par tādiem izdevumiem, kas ir tieši saistīti ar saimniecisko darbību.

Izdevumi, kurus nodokļu maksātājs ir tiesīgs ietvert saimnieciskās darbības izdevumos, ir minēti arī Ministru kabineta 2000.gada 18.oktobra noteikumu Nr.357 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi" (turpmāk - noteikumi Nr.357) 50.punktā, proti, fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, ir tiesīga ietvert ar saimnieciskās darbības ienākuma gūšanu saistītajās izmaksās šādus izdevumus, ja tie pēc ekonomiskā satura un būtības ir saistīti ar minētās personas saimniecisko darbību un nepieciešami tās nodrošināšanai:

1) īpašuma apdrošināšanas prēmiju maksājumi;

2) civiltiesiskās apdrošināšanas prēmiju maksājumi un izdevumi par saimnieciskajā darbībā izmantotā transportlīdzekļa valsts tehnisko apskati proporcionāli apdrošināšanas periodā vai periodā, uz kuru attiecas tehniskā apskate, saimnieciskās darbības vajadzībām nobraukto kilometru īpatsvaram;

3) elektroniskā pasta un tā lietošanas izdevumi;

4) izdevumi par telefona sarunām saimnieciskās darbības vajadzībām atbilstoši telekomunikāciju uzņēmuma izsniegtajā izziņā dotajam atšifrējumam par visām telefona sarunām un telefona abonenta maksa proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām veikto sarunu īpatsvaram;

5) kompensācijas īrniekiem, kuras namīpašnieks izmaksā par dzīvojamās telpās veiktajiem remontdarbiem saskaņā ar līgumu, ja remontdarbu izdevumi nav iekļauti īrnieka saimnieciskās darbības izdevumos;

6) kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu sakarā ar dzīvojamas ēkas kapitālo remontu vai telpu pārbūvi saimnieciskās darbības veikšanai;

7) izdevumi, kas saistīti ar saimnieciskās darbības uzsākšanu;

8) iestāšanās maksa un ikgadējā biedru nauda profesionālajā sabiedriskajā organizācijā, kura attiecas uz fiziskās personas profesionālo darbību;

9) citi pēc ekonomiskā satura un būtības saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešamie izdevumi.

Savukārt minēto noteikumu 51.punkts paredz, ja fiziskā persona saimnieciskās darbības veikšanai izmanto telpas vai mantu, kura tiek izmantota arī tās personīgā patēriņa vajadzībām, saimnieciskās darbības izmaksās var tikt ieskaitīta tikai tā ar šo telpu vai mantas izmantošanu saistīto izdevumu daļa, kas attiecas uz saimniecisko darbību.

[25] Tātad minētās tiesību normas noteic konkrētus izdevumu veidus, kuri var tikt attiecināti uz saimnieciskās darbības izdevumiem, paredzot iespēju uz saimnieciskās darbības izdevumiem attiecināt arī tiesību normās tieši neminētus izdevumus, ja šie izdevumi pēc ekonomiskā satura un būtības ir nepieciešami saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Turklāt tiesību normas arī paredz vispārīgu principu, ka ir nošķirami izdevumi personīgajām vajadzībām no izdevumiem saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

[26] Kā tiesa norādīja iepriekš /pers. C/ 2007.gada ienākumu deklarācijā deklarēja zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības ieņēmumus Ls 46830,11 un izdevumus Ls 46940,83.

Pārbaudot pieteicēja iesniegtos pierādījumus, tiesa konstatē, ka zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības izdevumus veido:

[26.1] apsardzes pakalpojumu saņemšana - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Evor L" rēķini par 2007.gada janvāri, februāri, martu, aprīli, maiju, jūniju, augustu, septembri un oktobri *(lietas 14., 30., 50., 66., 83., 114., 165., 190.lapa, II sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 10.lapa, par februāri lietas 28.lapa, par martu lietas 47.lapa, par aprīli lietas 62.lapa, par maiju lietas 79.lapa, par jūniju lietas 97.lapa, par augustu lietas 141.lapa, par septembri lietas 162.lapa, par oktobri lietas 188.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi 2007.gadā sastāda Ls 94,40.

[26.2] par elektronisko pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Lattelecom" ikmēneša rēķini par 2007.gadu (*lietas 17., 33., 49., 67., 86., 101., 126., 145., 167., 192., 201., 215.lapa, II sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 9.lapa, par februāri nav, par martu lietas 47.lapa, par aprīli lietas 61.lapa, par maiju lietas 79.lapa, par jūniju lietas 96.lapa, par jūliju lietas 124.lapa, par augustu lietas 140.lapa, par septembri lietas 161.lapa, par oktobri lietas 188.lapa, par novembri lietas 218.lapa, par decembri lietas 216.lapa, II sējums).*

Kopā izdevumi, kas pamatoti ar rēķinu un apmaksas dokumentu, sastāda Ls 244,22.

[26.3] Par telekomunikācijas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "LMT" ikmēneša rēķini par 2007.gadu *(lietas 16., 31., 45., 64., 82., 100., 123., 146., 191., II sējums, nav rēķinu par novembri un decembri)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 8.lapa, par februāri 28.lapa, par martu 48.lapa, par aprīli lietas 63.lapa, par maiju lietas 79.lapa, par jūniju lietas 97.lapa, par jūliju lietas 140.lapa, par augustu lietas 140.lapa, par septembri lietas 161.lapa, par oktobri lietas 188.lapa, II sējums).*

Kopā izdevumi sastāda Ls 1172,24 (aprēķinot summu netika ņemti vērā ziedojumi).

[26.4] Par elektroenerģijas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti AS "Latvenergo" ikmēneša rēķini par 2007.gadu *(lietas 15., 32., 44., 65., 84., 102., 127., 144., 166., 193., 202.lapa, II sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 10.lapa, par februāri nav (Ls 153,48), par martu lietas 61.lapa, par aprīli lietas 63.lapa, par maiju 79.lapa, par jūniju lietas 96.lapa, par jūliju lietas 124.lapa, par augustu lietas 140.lapa, par septembri 162.lapa, par oktobri lietas 188.lapa, par novembri lietas 218.lapa, II sējums).*

Kopā izdevumi sastāda Ls 871,60 (izdevumos nav iekļauts rēķins par februāri Ls 153,48 apmērā, jo nav izdevumus apstiprinoša dokumenta).

[26.5] Par telpu nomas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēts SIA "Segevolde" rēķins par 2007.gada janvāri par telpu nomu "Sprīdīšos" *(lietas 12.lapa, II sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šo rēķinu veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 10.lapa, II sējums).*

Kopā izdevumi sastāda Ls 17,70 (no bankas konta konstatējams, ka maksājumi veikti katru mēnesi, bet rēķini nav reģistrēti).

[26.6] Par atkritumu savākšanas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Jumis" rēķini par 2007.gada janvāri-jūniju *(lietas 19., 35., 43., 60., 72., 107. lapa, II sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta par martu (*lietas 63.lapa, II sējums)* no AS "Nordea" bankas konta par janvāri un februāri *(lietas 112.lapa, II sējums),* par aprīli un maiju *(lietas 110.lapa, II sējums), par jūniju (lietas 130.lapa, II sējums).*

Kopā izdevumi sastāda Ls 27,54.

[26.7] Par zāģlenšu remontu pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Fēnikss VVS" rēķini - pavadzīmes - 2007.gada 8.janvāra pavadzīme Nr.AAV488741 par summu Ls 78,94 *(lietas 13.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 10.lapa, II sējums)*; 2007.gada 12.februāra pavadzīme Nr.AAV488817 par summu Ls 92,98 *(lietas 36.lapa, II sējums)* - nav apmaksas dokumenta; 2007.gada 30.marta pavadzīme Nr.ABI818234 par summu Ls 94,99 *(lietas 53.lapa, II sējums)* - nav apmaksas dokumenta; 2007.gada 28.maija pavadzīme Nr.ABI818369 par summu Ls 68,91 *(lietas 88.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" bankas reģistrētā norēķinu konta *(lietas 130.lapa, II sējums)*; 2007.gada 13.jūlija pavadzīme Nr.ABI818479 par summu Ls 103,01 *(lietas 133.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" bankas reģistrētā norēķinu konta *(lietas 130.lapa, II sējums)*; 2007.gada 11.septembra pavadzīme Nr.ABZ444522 par summu Ls 109,03 *(lietas 168.lapa, II sējums)* un 2007.gada 22.novembra pavadzīme Nr.ABZ444670 par summu Ls 42,13 *(lietas 207.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" bankas reģistrētā norēķinu konta *(lietas 204.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi, kurus apliecina apmaksas dokuments, sastāda Ls 402,02.

[26.8] Par preču iegādi grāmatvedībā reģistrēts SIA "Loks un Ko" 2007.gada 30.janvāra pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ABD837112 par summu Ls 65,17 *(lietas 7.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 47.lapa, II sējums)*; SIA "Lauks - A.R." 2007.gada 28.februāra pavadzīme Nr.ABG537042 par summu Ls 78,27 *(lietas 25.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 46.lapa, II sējums)*; SIA "M.T.Z.-Serviss" 2007.gada 5.marta faktūrrēķins Nr.3813 par bedru racēja iegādi par summu Ls 898,99 *(lietas 51.lapa, II sējums)* apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 47.lapa, II sējums)*; SIA "Loks un Ko" 2007.gada 30.maija pavadzīme par motorelļas un hidrauliskās eļļas iegādi Nr.ABN071088 par summu Ls 38,79 *(lietas 59.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 110.lapa, II sējums)*; SIA "Lauks - A.R." 2007.gada 27.aprīļa pavadzīme Nr.ABG537499 par dažādu preču iegādi par summu Ls 141,99 *(lietas 70.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 111.lapa, II sējums)*; SIA "Loks un Ko" 2007.gada 27.aprīļa pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ABN070986 par summu Ls 22,43 *(lietas 71.lapa, II sējums)* - apmaksa

veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 110.lapa, II sējums)*; SIA "Lauks - A.R." 2007.gada 28.maija pavadzīme Nr.ABG537726 par dažādu preču iegādi par summu Ls 112,34 *(lietas 89.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 110.lapa, II sējums)*; SIA "Loks un Ko" 2007.gada 27.jūnija pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ABN071151 par summu Ls 112,06 *(lietas 108.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 130.lapa, II sējums)*; SIA "Arēna motors" 2007.gada 7.jūnija pavadzīme ABP Nr.380105 par automašīnas Subaru Impreza iegādi par summu Ls 13200,00 *(lietas 113.lapa, II sējums)* – nav apmaksas dokumenta; SIA "Amplia" 2007.gada 1.jūlija rēķins Nr.01/07/2007 par siltumsūkņa, relejkartes un plastmasas caurules iegādi par summu Ls 4012,00 *(lietas 135.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" bankas reģistrētā norēķinu konta *(lietas 131.lapa, II sējums)*; SIA "Loks un Ko" 2007.gada 31.jūlija pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ABU631358 par summu Ls 126,16 *(lietas 128.lapa, II sējums)* - nav apmaksas dokumenta; SIA "Lauks - A.R." 2007.gada 31.jūlija pavadzīme Nr.ABU144945 par dažādu preču iegādi par summu Ls 215,70 *(lietas 129.lapa, II sējums)* - apmaksa nav; SIA "Rettenmeier Baltic Timber" pavadzīme ABR Nr.598646 par zāģbaļķu iegādi par summu Ls 1680,00 *(lietas 134.lapa, II sējums)* apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Nordea" banka reģistrētā norēķinu konta *(lietas 130.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi, kurus apliecina apmaksas dokuments, sastāda Ls 7162,04.

[26.9] Bankas pakalpojumu izmaksas sastāda 2007.gada janvārī – AS /Nosaukums/ – Ls 9,39 *(lietas 9.-11.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 69,12 *(lietas 18.lapa, II sējums)*; 2007.gada februārī - AS /Nosaukums/ – 12,49 *(lietas 26.-29.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 3,26 *(lietas 34.lapa, II sējums)*; 2007.gada martā - AS /Nosaukums/ – 6,65 *(lietas 46.-48.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 123,22 *(lietas 52.lapa, II sējums)*; 2007.gada aprīlī - AS /Nosaukums/ – 11,41 *(lietas 61.-63.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 23,94 *(lietas 68.-69.lapa, II sējums)*; AS /Nosaukums/ – Ls 15,00 *(lietas 73.lapa, II sējums)*; 2007.gada maijā - AS /Nosaukums/ – Ls 7,79 *(lietas 79.-81.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 131,34 *(lietas 87.lapa, II sējums)*; 2007.gada jūnijā - AS /Nosaukums/ – 4,28 *(lietas 96.-98.lapa, II sējums)*; SEB banka – Ls 29,58 un Ls 11,58 (*lietas 103., 104.-106.lapa, II sējums*); AS /Nosaukums/ – Ls 37,80 *(lietas 109.-112.lapa, II sējums)*; 2007.gada jūlijā - AS /Nosaukums/ – Ls 7,61 *(lietas 124.-125.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 12,40 *(lietas 130.-132.lapa, II sējums)*; 2007.gada augustā - AS /Nosaukums/ – Ls 4,43 *(lietas 140.-142.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 8,90 *(lietas 148.-149.lapa, II sējums)*; 2008.gada septembrī - AS /Nosaukums/ – Ls 4,91 *(lietas 161.-162.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 5,00 *(lietas 170.lapa, II sējums)*; 2007.gada oktobrī - AS /Nosaukums/ – Ls 107,92 *(lietas 188.-189.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 7,80 *(lietas 196.lapa, II sējums)*; 2008.gada novembrī - AS /Nosaukums/ – Ls 4,77 *(lietas 218.-219.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 22,80 *(lietas 203.-206.lapa, II sējums)*; 2007.gada decembrī - AS /Nosaukums/ – Ls 2,35 *(lietas 216.lapa, II sējums)*; Nordea banka – Ls 6,10 *(lietas 217.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 691,84.

[26.10] Zemnieku saimniecības grāmatvedībā reģistrēts SIA "Nord LIA" 2007.gada 25.septembra faktūrrēķins Nr.18 par priekšapmaksas veikšanu celtniecības darbiem nojumes būvniecībā virs Allažu pamatskolas dziļurbuma *(lietas 163.lapa, II sējums)* par summu Ls 1500,00 - apmaksa veikta no AS /Nosaukums/ norēķinu konta *(lietas 162.lapa, II sējums)*; kā arī reģistrēts SIA "Nord LIA" 2007.gada 10.oktobra faktūrrēķins Nr.18 par izpildītiem celtniecības darbiem *(lietas 180.lapa, II sējums)* par kopējo summu Ls 2850,66, ar norādi par veikto priekšapmaksu Ls 1500,00 un veicamo maksājumu Ls 1350,66 - apmaksa veikta no AS /Nosaukums/ norēķinu konta *(lietas 189.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 2850,66. Tiesa konstatē, ka zemnieku saimniecība uznēmumam pārskaitījusi sakarā ar būvniecības veikšanu Ls 3549,19 un minēto summu iegrāmatojusi, tomēr rēķina par šādu summu nav.

[26.11] Zemnieku saimniecības grāmatvedībā reģistrēts AAS "Balta" 2007.gada 5.jūnija rēķins Nr.R911931 par Octa standartlīgumu un automašīnas apdrošināšanu par summu Ls 41,63 *(lietas 99.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 97.lapa, II sējums)*.

[26.12] Par degvielas iegādi reģistrēts SIA "Lukoil Baltija R" 2007.gada 5.septembra rēķins par Ls 501,16 *(lietas 139.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 161.lapa, II sējums)*; 2007.gada 3.oktobra rēķins par Ls 354,80 *(lietas 169.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ AS "Nordea" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 196.lapa, II sējums)*; 2007.gada 5.novembra rēķins par Ls 383,60 *(lietas 195.lapa, II sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ AS "Nordea" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 204.lapa, II sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 1239,56.

[26.13] Pārbaudot avansa norēķinus konstatējams, ka 2007.gada janvārī *(lietas 23.-24.lapa, II sējums)* no SIA "Rabl" iegādāts reduktors par Ls 83,00; no SIA "Magnēts" iegādāta dīzeļdegviela kopumā Ls 213,36, un no SIA "Freko" iegādātas kancelejas preces Ls 27,89; 2007.gada februārī *(lietas 41.-42.lapa, II sējums)* no SIA "Rabl" iegādāta ķēde par Ls 8,80, kā arī degviela no dažādiem uzņēmumiem kopumā par Ls 174,86; 2007.gada martā *(lietas 77.-78.lapa, II sējums)* iegādāta degviela no SIA "Magnēts" par Ls 79,62, no SIA "Rabl" nopirkta sliede par 14,30 un eļļa un piederumi par Ls 22,60, kā arī reģistrēts SIA "Kvartāls" čeks par kancelejas preču iegādi Ls 2,35; 2007.gada maijā *(lietas 94.-95.lapa, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas iegādi Ls 512,94; SIA "Cēsu agroķīmija" par minerālmēslu iegādi Ls 48,00; SIA "Zelta vārpa" par riepu iegādi Ls 330,00; SIA "Kvartāls" kancelejas preces Ls 3,38; SIA "Gros auto grupa" dubļu sargi Ls 105,00; 2007.gada jūlijā *(lietas 118.-122, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas iegādi Ls 1317,73; AAS "Balta" traktora MTZ-82 apdrošināšana Ls 35,50; SIA "Gros auto grupa" stikla slotiņa Ls 16,00; SIA "Agro Cēsis" gredzeni, blīves, gultnis Ls 11,10; SIA "Zelta Vārpa" rezerves daļas Ls 29,20; par Subaru Impreza 9085 apdrošināšanu Ls 652,65; CSDD pakalpojumi Ls 9,23; SIA "Kvartāls" kancelejas preces Ls 2,88; AS "Latvijas pasts" pakalpojumi Ls 0,63 un avīzes Ls 58,20;

2007.gada septembrī *(lietas 157.-158.lapa, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas iegādi Ls 186,80 apmērā; kā arī *(lietas 159.-160.lapa, II sējums)* čeki par degvielas iegādi Ls 472,86 apmērā; SIA "Freko" kancelejas preces Ls 1,10; SIA "A.R.-Lauks" automašīnas remonts Ls 152,67; SIA "Ramirent" paceļamo platformu noma Ls 86,14; 2007.gada oktobrī *(lietas 185.-187.lapa, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas un propāna iegādi Ls 226,1 apmērā; SIA "Gross auto grupa" kravas nostiprinājuma atsaites Ls 2,00 un autolampiņas Ls 4,42; 2007.gada novembrī *(lietas 200.lapa, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas un propāna iegādi Ls 19,01; SIA "Rabl" traktora rezerves daļas Ls 13,40; SIA "Auto Ednik" riepas Ls 112,00; SIA "Gross auto grupa" ledus skrāpis, durvju gumija Ls 2,50 un logu tīrīšanas līdzeklis Ls 4,20; SIA "Rolis" slotiņas Ls 29,74; 2007.gada decembrī *(lietas 213.-214.lapa, II sējums)* reģistrēti čeki par degvielas iegādi Ls 231,37; SIA "Tabax" krāsa Ls 9,40.

Kopā izdevumi, kurus apliecina apmaksas dokumenti, sastāda Ls 5312,93.

[26.14] Pieteicējs grāmatvedības dokumentos norādījis, ka par 2007.gada janvāri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 543,97 (no tiem algas Ls 433,72, sociālais nodoklis Ls 109,00, riska nodeva Ls 1,25 *(lietas 6.lapa, II sējums)*; par 2007.gada februāri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 387,01 (no tiem algas Ls 317,26, sociālais nodoklis Ls 68,50, riska nodeva Ls 1,25 *(lietas 21.lapa, II sējums)*; par 2007.gada martu algu maksājumi kopā sastādīja Ls 656,79 (no tiem algas Ls 433,71, sociālais nodoklis Ls 98,80, riska nodeva Ls 1,25, pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 123,03 *(lietas 37.-40.lapa, II sējums)*; par 2007.gada aprīli algu maksājumi kopā sastādīja Ls 417,35 (no tiem algas Ls 323,33, sociālais nodoklis Ls 92,77, riska nodeva Ls 1,25 *(lietas 54.-56.lapa, II sējums)*; par 2007.gada maiju algu maksājumi kopā sastādīja Ls 635,00 (no tiem algas Ls 510,00, sociālais nodoklis Ls 123,50, riska nodeva Ls 1,50 *(lietas 74.-76.lapa, II sējums)*; par 2007.gada jūniju algu maksājumi kopā sastādīja Ls 752,48 (no tiem algas Ls 510, sociālais nodoklis Ls 118,2, riska nodeva Ls 1,25, pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 123,03 *(lietas 90.-93.lapa, II sējums)*; par 2007.gada jūliju algu maksājumi kopā sastādīja Ls 814,50 (no tiem algas Ls 660,00, sociālais nodoklis Ls 153,25, riska nodeva Ls 1,25 *(lietas 115.-117.lapa, II sējums)*; par 2007.gada augustu algu maksājumi kopā sastādīja Ls 814,50 (no tiem algas Ls 660,00, sociālais nodoklis Ls 153,25, riska nodeva Ls 1,25 *(lietas 136.-138.lapa, II sējums)*; par 2007.gada septembri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 937,53 (no tiem algas Ls 660,00, sociālais nodoklis Ls 153,25, riska nodeva Ls 1,25, pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 123,03 *(lietas 151., 154.-156.lapa, II sējums)*; par 2007.gada oktobri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 758,16 (no tiem algas Ls 621,72, sociālais nodoklis Ls 134,94, riska nodeva Ls 1,50 *(lietas 171., 183.-184.lapa, II sējums)*; par 2007.gada novembri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 656,58 (no tiem algas Ls 532,28, sociālais nodoklis Ls 122,8, riska nodeva Ls 1,50 *(lietas 197., 198.-199.lapa, II sējums)*; par 2007.gada decembri algu maksājumi kopā sastādīja Ls 777,68 (no tiem algas Ls 527,65, sociālais nodoklis Ls 125,50, riska nodeva Ls 1,50, pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Ls 123,03 *(lietas 208., 210.-212.lapa, II sējums)*.

Pārbaudot pieteicēja papildus iesniegtos dokumentus, tiesa konstatē, ka tajos uzrādīti citi dati par algu maksājumiem: par 2007.gada janvāri Ls 237,12 *(lietas 135.lapa, IV sējums)*, par 2007.gada februāri Ls 335,56 *(lietas 131.lapa, IV sējums)*. Pārskatāmu grāmatvedības dokumentos norādīto datu atspoguļojumu pieteicējs tiesai nav iesniedzis. Līdz ar to konkrēta summa par algu un nodokļu maksājumiem nav nosakāma.

[27] /pers. C/ 2008.gada ienākumu deklarācijā deklarēja zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības ieņēmumus Ls 6682,18 un izdevumus Ls 21357,6.

Pārbaudot pieteicēja iesniegtos pierādījumus, tiesa konstatē, ka zemnieku saimniecības /Nosaukums/ saimnieciskās darbības izdevumus veido:

[27.1] apsardzes pakalpojumu saņemšana - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Evor L" rēķini par 2008.gada februāri, martu, aprīli, maiju, jūniju, augustu, septembri un oktobri *(lietas 46., 55., 67., 83., 93., 104., 120., 132.lapa, 148., III sējums*). Tiesa konstatē, ka apmaksa par 2008.gada jūniju veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta par martu 11,80, par aprīli Ls 11,80, par maiju 11,80, par jūniju, jūliju, augustu Ls 35,40, par septembri Ls 11,80, par oktobri Ls 11,80 (*lietas 94., 105., 121., 122., 143 un 145.lapa, III sējums).*

Kopā izdevumi 2008.gadā sastāda Ls 94,40 (nav ņemti vērā iegrāmatoti izdevumi bez rēķina vai apmaksas dokumenta).

[27.2] par elektronisko pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Lattelecom" ikmēneša rēķini par 2008.gadu (*lietas 33., 45., 56., 74., 85., 98., 108., 123., 138., 149., 155.lapa, III sējums)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" un /Nosaukums/ reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 32.lapa, par februāri lietas 42.lapa, par martu un par aprīli lietas 69.lapa, par maiju lietas 84.lapa, par jūniju lietas 95.lapa, par jūliju lietas 106.lapa, par augustu lietas 121.lapa, par septembri lietas 139.lapa, par oktobri lietas 145.lapa, par novembri lietas 163.lapa, III sējums).*

Kopā izdevumi 2008.gadā sastāda Ls 269,42.

[27.3] Par telekomunikācijas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "LMT" ikmēneša rēķini par 2008.gadu *(lietas 34., 60., 73., 77., 99., 107., 117., 134., 147., 156., III sējums, nav rēķinu par februāri un decembri)*. Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 32.lapa, par martu 57.lapa*, *par aprīli lietas 69.lapa, par maiju nav (rēķins Ls 0,00), par jūniju lietas 95.lapa, par jūliju lietas 106.lapa, par augustu un septembri lietas 146.lapa*, *par oktobri lietas 143.lapa*, *par novembri lietas 154.lapa*, *III sējums*).

Kopā izdevumi sastāda Ls 74,16 (nav ņemti vērā bankas kontu izdrukās uzrādītie maksājumi, ja nav iegrāmatots rēķins).

[27.4] Par elektroenerģijas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti AS "Latvenergo" ikmēneša rēķini par 2008.gadu *(lietas 35., 44., 75.,83., 97., 109., 124., 135.lapa III sējums*). Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" un A/S "Nordea" reģistrētā norēķinu konta *(par janvāri lietas 32.lapa, par februāri lietas 42. un 52.lapa, par aprīli lietas 69.lapa, par maiju lietas 96.lapa, par jūniju lietas 95.lapa, par jūliju lietas 106.lapa, par augustu lietas 122.lapa, par septembri lietas 146.lapa, III sējums).*

Kopā izdevumi sastāda Ls 928,60.

[27.5] Par atkritumu savākšanas pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Jumis" rēķini par 2008.gada janvāri Nr.4786, martu Nr.457, par aprīli Nr.1008, par maiju Nr.1291, par augustu Nr.2661, par septembri Nr.3086, par oktobri Nr.3533 *(lietas 30., 59., 71., 118., 131., 150.lapa*, *III sējums*). Tiesa konstatē, ka apmaksa par šiem rēķiniem veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta par janvāri, aprīli, maiju, augustu un septembri *(lietas 43., 70., 95., 119., 143.lapa, III sējums)*.

Tiesa papildus konstatē, ka 2008.gada janvārī no AS "Nordea" konta veikts maksājums Ls 18,84 apmērā par rēķinu Nr.1169, bet šāds rēķins nav reģistrēts, tāpat ir veikts maksājums par rēķiniem Nr.4510, 85, 2507 kopā Ls 14,81, bet šādi rēķini nav iegrāmatoti, kā arī veikts maksājums par februāri un jūlijā, bet rēķini nav iegrāmatoti.

Kopā izdevumi, kas pamatoti ar rēķinu un maksājumu apstiprinošiem dokumentiem, sastāda Ls 926,95.

[27.6] Par zāģlenšu remontu pakalpojumu saņemšanu - grāmatvedībā reģistrēti SIA "Fēnikss VVS" rēķini - pavadzīmes - 2008.gada 6.februāra pavadzīme Nr.ACP869235 par summu Ls 68,91 *(lietas 49.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no AS "Nordea" bankas konta *(lietas 64.lapa, III sējums)*; 2008.gada 20.februāra pavadzīme Nr.ACP869257 par summu Ls 18,05 *(lietas 51.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no AS "Nordea" norēķinu konta *(lietas 50.lapa, III sējums)*; 2008.gada 25.jūnija pavadzīme Nr.ADM285875 par summu Ls 70,09 *(lietas 92.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 146.lapa, III sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 157,05.

[27.7] Par preču iegādi grāmatvedībā reģistrēts SIA "Loks un Ko" 2008.gada 28.februāra pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ACR784192 par summu Ls 20,94 *(lietas 47.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no AS "Nordea" bankas konta *(lietas 63.lapa, III sējums)*; 2008.gada 28.marta pavadzīme par akumulatora iegādi Nr.ADF200004 par summu Ls 51,60 *(lietas 61.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no AS "Nordea" bankas konta *(lietas 86.lapa, III sējums)*; 2008.gada 29.maija pavadzīme Nr.ADF200220 par dažādu preču iegādi par Ls 220,56 *(lietas 78.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 94.lapa, III sējums)*; 2008.gada 31.jūlija pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr. ADO263270 par summu Ls 62,24 *(lietas 103.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 146.lapa, III sējums)*; 2008.gada 29.augusta pavadzīme par dažādu preču iegādi Nr.ADO263360 par summu Ls 13,17 *(lietas 115.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 146.lapa, III sējums)*; 2008.gada 29.septembra pavadzīme par eļļu iegādi Nr.ADZ506311 par summu Ls 38,98 *(lietas 133.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 146.lapa, III sējums)*; kā arī SIA "Lauks - A.R.: 2008.gada 28.augusta pavadzīme Nr.ADI740025 par summu Ls 86,66 *(lietas 116.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 146.lapa, III sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 494,15.

[27.8] Par apdrošināšanas pakalpojumu saņemšanu reģistrēts AAS "Baltikums" 2008.gada 5.jūnija rēķins Nr.08-3655 par apdrošināšanas polises iegādi automašīnai Subaru Impreza par summu Ls 132,80 *(lietas 82.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ A/S "Hansabanka" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 96.lapa, III sējums)*; AAS "Baltikums" 2008.gada 7.septembra rēķins Nr.08-6124 par apdrošināšanas polises iegādi automašīnai Toyota Land Cruiser (GA460) par summu Ls 155,00 *(lietas 113.lapa, III sējums)* - apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ AS "Nordea" reģistrētā norēķinu konta *(lietas 111.lapa, III sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 287,8. (Grāmatvedības dokumentos no AS "Nordea" konta izraksta izriet, ka saimniecība ir samaksājusi Ls 1006,32 AAS "Nordica apdrošināšana", tomēr rēķins nav iegrāmatots, tāpēc maksājums nav izvērtējams).

[27.9] Par degvielas iegādi reģistrēts SIA "Lukoil Baltija R" 2008.gada 4.janvāra rēķins par Ls 160,77 *(lietas 161.lapa, III sējums)*; 2008.gada 29.februāra rēķins Nr.2/08-4405 par Ls 372,70 *(lietas 48.lapa, III sējums)*; 2008.gada 2.aprīļa rēķins par Ls 353,40 *(lietas 62.lapa, III sējums)*; 2008.gada 7.maija rēķins par Ls 228,14 *(lietas 68.lapa, III sējums)*; 2008.gada 3.jūnija rēķins par Ls 448,02 *(lietas 79.lapa, III sējums)*; 2008.gada 3.jūlija rēķins par Ls 46,39 *(lietas 100.lapa, III sējums)*; 2008.gada 4.augusta rēķins par Ls 497,82 *(lietas 110.lapa, III sējums)*; 2008.gada 2.septembra rēķins par Ls 192,62 *(lietas 125.lapa, III sējums)*; 2008.gada 30.septembra rēķins Nr.9/08-4405 par Ls 310,44 *(lietas 130.lapa, III sējums)*; 2008.gada 31.oktobra rēķins Nr.10/08-4405 par Ls 239,37 *(lietas 142.lapa, III sējums)*. Apmaksa veikta no apmaksa veikta no zemnieku saimniecības /nosaukums/ AS "Nordea" un Swedbank reģistrētā norēķinu konta *(lietas 52., 64.lapa,86., 94., 111., 126., 139., 153., III sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 2849,67.

[27.10] Bankas pakalpojumu izmaksas sastāda 2008.gada janvārī – AS /Nosaukums/ – Ls 3,81 *(lietas 31.-32.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 17,2 *(lietas 36.-38.lapa, III sējums)*; 2008.gada februārī - AS /Nosaukums/ – 3,65 *(lietas 42.-43.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 9,20 *(lietas 50., 52.lapa, III sējums)*; 2008.gada martā - AS /Nosaukums/ – 1,86 *(lietas 57.-58.lapa, III*

*sējums)*; Nordea banka – Ls 11,30 *(lietas 63.-64.lapa, III sējums)*; 2008.gada aprīlī - AS /Nosaukums/ – 6,44 *(lietas 69.-70.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 5,00 *(lietas 72.lapa, III sējums)*; 2008.gada maijā - AS /Nosaukums/ – Ls 3,26 *(lietas 84.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 9,9 *(lietas 86.-87.lapa, III sējums)*; 2008.gada jūnijā - AS /Nosaukums/ – 8,18 *(lietas 94.-96.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 7,1 (*lietas 101., III sējums*); 2008.gada jūlijā - AS /Nosaukums/ – Ls 5,12 *(lietas 105.-106.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 10,60 *(lietas 111.-112.lapa, III sējums)* ; 2008.gada augustā - AS /Nosaukums/ – Ls 7,36 *(lietas 119., 121.-122.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 5,70 *(lietas 126.lapa, III sējums)*; 2008.gada septembrī - AS /Nosaukums/ – Ls 4,12 *(lietas 136.-137.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 6,50 *(lietas 139.lapa, III sējums)*; 2008.gada oktobrī - AS /Nosaukums/ – Ls 17,91 *(lietas 143.-146.lapa, III sējums)*; Nordea banka – Ls 5,00 *(lietas 151.lapa, III sējums)*; 2008.gada novembrī - AS „Swedbank - Ls 6,94 *(lietas 153.-154.lapa, III sējums)*, Nordea banka - Ls 5,00 *(lietas 157.lapa, III sējums)*; 2008.gada decembris - AS "Swedbank" - Ls 5,4 *(lietas 163.-164.lapa, III sējums)*, Nordea - Ls 5,00 *(lietas 165.lapa, III sējums)*.

Kopā izdevumi sastāda Ls 171,55.

[27.11] Pārbaudot avansa norēķinus konstatējams, ka 2008.gada janvārī *(lietas 28.-29.lapa, III sējums)* no SIA "Gross auto grupa" iegādātas autolampas par Ls 10,40; no SIA "Rabl" iegādāti virzuļi par Ls 35,80, no SIA "Freko" iegādātas kancelejas preces Ls 2,19 un no SIA "Lukoil Baltija" iegādāta dīzeļdegviela kopumā par Ls 70,06; 2008.gada februārī *(lietas 40.-41.lapa, III sējums)* no SIA "Rabl" iegādāta eļļa, ķēde par Ls 16,40, no SIA "Kvartāls" un "Freko" kancelejas preces par Ls 3,95, kā arī degviela no kopumā par Ls 84,14; 2008.gada martā *(lietas 54.lapa, III sējums)* iegādātas kancelejas preces par Ls 1,20 un degviela par Ls 65,22; 2008.gada aprīlī *(lietas 66.lapa, III sējums)* no SIA "Gross auto grupa" iegādātas autolampas par Ls 2,43; no SIA "Kvartāls" kancelejas preces par Ls 3,29 un degviela par Ls 67,90; 2008.gada jūnijā *(lietas 89.-90., 91.lapa, III sējums)* reģistrēti čeki par kancelejas preču iegādi par Ls 0,70, par degvielas iegādi Ls 349,76, nodevas CSDD Ls 98,78, apdrošināšanas polises iegāde Ls 1200,00, nodoklis CSDD Ls 9,45; 2008.gada septembrī *(lietas 128.-129.lapa, III sējums)* reģistrēti čeki par maksājumu veikšanu CSDD Ls 11,35 apmērā; SIA "Lauku apgāde" čeks par sūkņa iegādi Ls 12,00; kā arī degviela kopumā par Ls 125,86; 2008.gada oktobrī *(lietas 141.lapa, III sējums)* reģistrēti čeki par kancelejas preču iegādi un tinti par Ls 25,48 un degvielas iegādi par Ls 62,75. Kopā izdevumi sastāda Ls 2259,11.

[27.12] algas un sociālais nodoklis un riska nodevas Ls 4986,02 *(atšifrējums lietas 5.lapā, III sējums)*. Pārbaudot pieteicēja papildus iesniegtos dokumentus, tiesa secina, ka pārskatāmu grāmatvedības dokumentos norādīto datu atspoguļojumu pieteicējs tiesai nav iesniedzis. Līdz ar to precīza summa par algu un nodokļu maksājumiem nav nosakāma.

[28] Izvērtējot pieteicēja iesniegtos izdevumus attaisnojošos dokumentus, tiesa secina, ka pieteicējs nav ievērojis grāmatvedības prasības, jo nav kārtots pārskatāms saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls, rēķini un apmaksu attaisnojošie dokumenti ir reģistrēti haotiski (piemēram, ir reģistrēti izdevumi, bet nav rēķins, vai ir iegrāmatots rēķins un nav pievienots maksājumu apliecinošs dokuments utml.). Tāpat no iesniegtajiem grāmatvedības dokumentiem nav izsecināms, vai iegādātās preces, kas pārsniedz Ls 300, ir reģistrētas kā pamatlīdzeklis un vai ir veikts pamatlīdzekļa nolietojuma aprēķins. Vienlaikus tiesas ieskatā nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam izdevumi vispār nav bijuši, līdz ar to tiesa iesniegtos dokumentus vērtēs tiktāl, cik ir saprātīgi iespējams pārliecināties par to attiecināmību uz pieteicēja saimniecisko darbību.

[28.1] Vērtējot SIA "Evor L" rēķinus par apsardzes pakalpojumu sniegšanu, tiesa secina, ka minētais pakalpojums ir saistīts ar pieteicēja saimniecisko darbību. Proti, zemnieku saimniecība /nosaukums/ nodarbojas ar zāģmateriālu ražošanu, līdz ar to, kā tiesas sēdē paskaidroja pieteicējs, gaterim tika nodrošināta apsardze. Tādējādi tiesa atzīst, ka izmaksas, kas saistītas ar apsardzes pakalpojumu saņemšanu, ir attiecināmas uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību un 2007.gadā tās sastādīja Ls 94,40 un 2008.gadā - Ls 94,40.

[28.2] Vērtējot SIA "Lattelecom" un SIA "LMT" rēķinus par elektronisko un telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanu, tiesa konstatē, ka pieteicējs nav iesniedzis pakalpojuma sniedzēja izziņu ar atšifrējumu par visām tālruņa sarunām un tālruņa abonēšanas maksu, līdz ar to attiecībā uz minētajiem izdevumiem nav iespējams konstatēt saimnieciskās darbības vajadzībām veikto sarunu īpatsvaru. Tādējādi minētos pakalpojumus nevar identificēt un saistīt ar zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību.

[28.3] Vērtējot AS "Latvenergo" rēķinus, tiesa secina, ka tie ir attiecināmi uz zemnieku saimniecības /nosaukums/" saimniecisko darbību, jo nav iespējama zāģmateriālu ražošana bez elektrības. Tādējādi tiesa atzīst, ka izmaksas, kas saistītas ar elektroenerģijas pakalpojumu saņemšanu, ir attiecināmas uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību un 2007.gadā tās sastādīja Ls 871,60 (izdevumos nav iekļauts rēķins par februāri Ls 153,48 apmērā, jo nav izdevumus apstiprinoša dokumenta), bet 2008.gadā – Ls 269,42.

[28.4] Vērtējot SIA "Segevolde" rēķinu par 2007.gada janvāri par telpu nomu "Sprīdīšos", tiesa secina, ka lietā nav dokumentu, kas apstiprinātu minētās telpas nomas attiecināmību uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību, līdz ar to minētos izdevumus nevar atzīt.

[28.5] Vērtējot SIA "Jumis" rēķinus par atkritumu savākšanas pakalpojumu saņemšanu, tiesa secina, ka tie ir attiecināmi uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību, jo jebkāda veida ražošana ir saistīta ar atkritumu radīšanu. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmā daļa noteic, ka sadzīves atkritumu radītājs vai valdītājs: 1) piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību; 2) sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu. No minētā secināms, ka ikvienam sadzīves atkritumu radītājam vai valdītājam ir pienākums piedalīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka izmaksas, kas saistītas ar atkritumu savākšanas pakalpojumu saņemšanu, ir attiecināmas uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību un 2007.gadā tās sastādīja Ls 27,54, bet 2008.gadā Ls 926,95.

[28.5] Vērtējot SIA "Fēnikss VVS" rēķinus - pavadzīmes par zāģlenšu remontu pakalpojumu saņemšanu, tiesa secina, ka zāģmateriālu ražošana nav iespējama bez zāģlentēm, līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka šo pakalpojumu saņemšana ir saistīta ar zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību.

Tādējādi tiesa atzīst, ka izmaksas, kas saistītas ar zāģlenšu remontu pakalpojumu saņemšanu, ir attiecināmas uz zemnieku saimniecības /nosaukums/ saimniecisko darbību un 2007.gadā tās sastādīja Ls 402,02, bet 2008.gadā - Ls 157,05.

[28.6] Vērtējot rēķinus par dažādu saimniecības preču iegādi (atreferēti šā sprieduma 26.8. un 27.7.punktā) tiesa secina, ka tie attiecas uz zemnieku saimniecības saimniecisko darbību, rēķini izrakstīti zemnieku saimniecībai, tie satur likumdošanā noteiktās prasības, ir apmaksāti. Tādējādi tiesa atzīst, ka zemnieku saimniecības /nosaukums/ izdevumi par dažādu preču iegādi 2007.gadā sastādīja Ls 7162,04, bet 2008.gadā – Ls 494,15.

[28.7] Vērtējot bankas pakalpojumu izmaksas, tiesa secina, ka tās 2007.gadā sastāda Ls 691,84, bet 2008.gadā – Ls 171,55. Tiesa neredz pamatojumu minētās izmaksas neattiecināt uz zemnieku saimniecības saimniecisko darbību.

[28.8] Vērtējot SIA "Nord LIA" 2007.gada 25.septembra faktūrrēķina Nr.18 par priekšapmaksas veikšanu celtniecības darbiem nojumes būvniecībā virs Allažu pamatskolas dziļurbuma *(lietas 163.lapa, II sējums)* iegrāmatošanu par summu Ls 1500,00 - apmaksa veikta no AS „Hansabanka" norēķinu konta *(lietas 162.lapa, II sējums)*; kā arī SIA "Nord LIA" 2007.gada 10.oktobra faktūrrēķina Nr.18 par izpildītiem celtniecības darbiem *(lietas 180.lapa, II sējums)* iegrāmatošanu par kopējo summu Ls 2850,66, ar norādi par veikto priekšapmaksu Ls 1500,00 un veicamo maksājumu Ls 1350,66 - apmaksa veikta no AS „Hansabanka" norēķinu konta *(lietas 189.lapa, II sējums)*. Tiesa secina, ka izdevumi, par kuriem ir izsniegts rēķins un kurus apstiprina apmaksas dokuments, sastāda Ls 2850,66. Minētā summa atzīstama par zemnieku saimniecības izdevumiem.

[28.9] Vērtējot grāmatvedības dokumentus, kas attiecas uz apdrošināšanas līgumu noslēgšanu un ar to saistītiem izdevumiem, tiesa secina, ka nav pamata neatzīt 2007.gadā izdevumus Ls 41,63 apmērā, proti, AAS "Balta" 2007.gada 5.jūnija rēķinu Nr.R911931 par Octa standartlīgumu un automašīnas apdrošināšanu par summu, kā arī 2008.gadā – Ls 287,8 – AAS "Baltikums" 2008.gada 5.jūnija rēķinu Nr.08-3655 par apdrošināšanas polises iegādi Ls 132,80 2008.gada 7.septembra rēķinu Nr.08-6124 par apdrošināšanas polises iegādi automašīnai Toyota Land Cruiser (GA460) par summu Ls 155,00.

[28.10] Atbilstoši grāmatvedības dokumentiem zemnieku saimniecības izdevumi par degvielu 2007.gadā sastādīja Ls 4674,21 (Ls 1239,56 SIA „Lukoil Baltija R" rēķini un Ls 3434,65 no čekiem), savukārt 2008.gadā izdevumi par degvielu sastādīja Ls 3675,36 (Ls 2849,67 SIA /Nosaukums/ rēķini un Ls 825,69 čeki). Tiesa konstatē, ka pieteicēja grāmatvedības dokumentos nav ceļazīmes ar norādītajiem maršrutiem, nobraukto kilometru skaits un patērētā degviela. Vienlaikus atbilstoši metodiskajiem norādījumiem personīgā vieglā automobiļa (izņemot vieglo automobili ar speciālo aprīkojumu) ekspluatācijas izmaksas (arī izdevumus par degvielu) izdevumos ietver proporcionāli saimnieciskās darbības vajadzībām nobraukto kilometru skaitam, pamatojoties uz detalizēti izstrādātiem maršrutiem, bet ne vairāk kā par 70 procentiem. Ja maksātājam nav atbilstoši noformētu attaisnojuma dokumentu, izdevumos ietver ne vairāk par 50 procentiem no faktiskajām izmaksām. Līdz ar to vispārīgi ir iespējams kā zemnieku saimniecības izdevumus atzīt 50 procentus no degvielas faktiskajām izmaksām.

[28.10] Pārbaudot avansa norēķinus (bez degvielas), tiesa secina, ka nav pamata kā neattaisnotus atzīt izdevumus līdz Ls 300, jo preces nepārprotami ir saistītas ar pieteicēja saimniecisko darbību. Līdz ar to tiesa secina, ka 2007.gadā izdevumi sastādīja aptuveni Ls 895,63, bet 2008.gadā – Ls 233,42. Tiesa ņem vērā, ka, piemēram, izdevumi par transportlīdzekļa remontu neatkarīgi no izdevumu apmēra, pareizāk ir grāmatot kā pamatlīdzekļa ekspluatācijas izmaksas, aprēķinot pamatlīdzekļa nolietojumu.

[28.11] Attiecībā par algu fondu, tiesa jau iepriekš konstatēja, ka zemnieku saimniecībā ir veikta algu izmaksa un nodokļu nomaksa, tomēr tiesai nav iesniegts pārskatāms algu fonda izlietojums. Tai pašā laikā algu izmaksas ir bijušas un tie ir attaisnoti izdevumi.

[29] Izvērtējot pieteicēja iesniegtos grāmatvedības dokumentus kopumā, tiesa secina, ka ar lietas materiāliem nav pierādīti /pers. C/ deklarētie zemnieku saimniecības /Nosaukums/ 2007.gada izdevumi Ls 46940,83 un 2008.gada izdevumi Ls 21357,6. Vienlaikus tiesa secina, ka zemnieku saimniecībai pilnīgi noteikti ir bijuši izdevumi 2007.gadā Ls 15374,47 un 2008.gadā Ls 4472,4, kā arī izmaksas, kas saistītas ar algu izmaksu un nodokļu izmaksu. Tāpat tiesa secina, ka pareizi aprēķinot pamatlīdzekļu nolietojumu, izmaksas palielinātos.

Kā tiesa norādīja iepriekš, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250.panta trešajai daļai tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā. Izskatāmajā gadījumā Lēmums pamatots ar apsvērumu, ka zemnieku saimniecībai /Nosaukums/ izdevumi par 2007. un 2008.gadu nav bijuši. Savukārt tiesa konstatēja, ka izdevumi ir bijuši. Šīs lietas izskatīšanas laikā tiesa nosūtīja iestādei visus pieteicēja iesniegtos grāmatvedības dokumentus un lūdza sniegt par tiem atzinumu. 2013.gada 21.februārī tiesa saņemts VID atzinums, kurā secināts, ka kā izdevumus var atzīt kancelejas preču iegādi 2007.gadā par Ls 37,71, bet 2008.gadā – par Ls 40,8 *(lietas 145.-146.lapa, I sējums)*. Tāpat iestāde norādījusi, ka nav iespējams konstatēt, vai izdevumi attiecas uz saimniecisko darbību, jo nav iesniegti zemnieku saimniecības /Nosaukums/ ienākumus apliecinoši dokumenti. Attiecībā uz minēto argumentu tiesa norāda, ka vispārīgi arguments ir pamatots. Tomēr izskatāmajā gadījumā jāņem vērā, ka iestāde bez īpašiem apsvērumiem ir atzinusi zemnieku saimniecības /Nosaukums/ deklarētos ienākumus un nav šaubījusies par norādīto datu patiesumu. Līdz ar to pie šādiem apstākļiem ir jāatzīst par ticamiem pieteicēja sniegtie paskaidrojumi par saimniecības ienākumiem. Attiecībā uz iestādes sastādīto atzinumu, tiesa secina, ka tas ir

paviršs un bez pienācīga pamatojuma. Tiesa ir devusi savu vērtējumu pieteicēja iesniegtajiem pierādījumiem un secina, ka pieteicējam 2007. un 2008.gadā ir bijuši izdevumi. Līdz ar to apstāklis, ka iestāde nav ieguvusi visu Lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju, kā arī to, ka lietas izskatīšanas laikā iestāde nav sniegusi pamatotu atzinumu, ir pamats secinājumam, ka Lēmums ir prettiesisks. Starp pieteicēja iesniegtajiem pierādījumiem ir gan preču pavadzīmes-rēķini, gan čeki, gan citi dokumenti. Tiesa atzīst, ka šie pierādījumi nesniedz pilnīgu un detalizētu informāciju par zemnieku saimniecības /Nosaukums/ veiktajiem darījumiem, tomēr veicot dokumentu padziļinātu izpēti, tai skaitā aprēķinot pamatlīdzekļu nolietojumu, būtu iespējams aprēķināt zemnieku saimniecības /Nosaukums/ izdevumus.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta sestās daļas 9.punkts noteic, ka nodokļu administrācijai ir tiesības uz aprēķinu pamata noteikt nodokļu maksājumu apmēru, ja tās amatpersonām pārbaudes laikā nav pieejami nodokļu maksātāja grāmatvedības uzskaites dokumenti, nav iespējams pārbaudīt nodokļu maksātāja grāmatvedības uzskaites dokumentus vai nav pieejami darījumu attaisnojuma dokumenti. No minētās normas izriet, ja iestādei ir pieejami grāmatvedības dokumenti, tad tie ir jāvērtē un jānosaka maksājamais nodokļu apmērs.

Izskatāmajā gadījumā iestādei uz audita veikšanas brīdi nebija pieejami zemnieku saimniecības /Nosaukums/ grāmatvedības dokumenti, tomēr lietas izskatīšanas laikā tiesa deva iespēju iestādei izvērtēt pieteicēja iesniegtos grāmatvedības dokumentus. Tiesa uzskata, ka iestādei bija iespējams izvērtēt grāmatvedības dokumentus un pašai aprēķināt pamatlīdzekļu nolietojumu, kā arī noteikt maksājamo nodokļu apmēru. Iestādes atsaukšanās uz reģistru neesamību ir formāla un tiesas ieskatā tā ir atteikšanās vērtēt pieteicēja iesniegtos dokumentus. Līdz ar to tiesa atzīst Lēmumu par prettiesisku daļā, ar kuru aprēķināti zemnieku saimniecības /Nosaukums/ izdevumi un tālāk veiktais pieteicēja IIN aprēķins.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka arī pieteicēja rīcība nav bijusi godprātīga, jo pieteicējs nav ievērojis likuma /Nosaukums/ prasības. Apstāklis, ka pieteicējs nav nodrošinājis zemnieku saimniecības /Nosaukums/ grāmatvedības kārtošanu atbilstoši tiesību normām un apstāklis, ka pieteicējs neiesniedza auditam zemnieku saimniecības grāmatvedības dokumentus, nevar radīt labvēlīgus apstākļus, kas ļautu izvairīties no nodokļu nomaksas.

Izvērtējot pieteicēja un iestādes rīcību, tiesa secina, ka visatbilstošāk konkrētās lietas apstākļiem ir atcelt Lēmumu un uzdot iestādei atceltā administratīvā akta vietā izdot jaunu administratīvo aktu.

[30] Administratīvā procesa likuma 253.panta sestā daļa noteic, ja nepieciešams, tiesa uzdod iestādei atceltā vai par spēkā neesošu atzītā administratīvā akta vietā izdot jaunu administratīvo aktu. Lemjot par jauna administratīvā akta izdošanu, iestāde ņem vērā tiesas nolēmumā konstatētos faktus un juridiskos apsvērumus.

Tiesa secina, ka izskatāmajā lietā Lēmums kā prettiesisks ir atceļams, bet iestādei uzdodams izdot jaunu administratīvo aktu, kurā tiktu atsevišķi aprēķināts maksājamais IIN par pieteicēja darījumiem ar nekustamo īpašumu /Nosaukums/, /adrese/. Proti, tiesa šā sprieduma 14.punktā secināja, ka pieteicējs 2007.gadā atsavinājis 3 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus Ls 84927,18, 2008.gadā – 2 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus Ls 40800,00, bet 2009.gadā 10 nekustamos īpašumus, gūstot ienākumus 15000,00. Tiesa atzina, ka VID pamatoti secināja, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta 1.$^{1}$daļu pieteicēja darbība ar nekustamo īpašumu pārdošanu ir uzskatāma par saimniecisko darbību, un ienākumi no tās apliekami ar IIN.Tādējādi likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta /Nosaukums/ apakšpunkts nav piemērojams.

Papildus tiesa norāda, ka Lēmums tika pārsūdzēts tikai pieteicējam nelabvēlīgajā daļā, tomēr tā kā tiesa visus aprēķinus atzina par nederīgiem, tad nav iespējama Lēmuma atcelšana tikai kādā daļā un ir atceļams viss Lēmums.

Tiesa uzskata, ka iestādei, izdodot jaunu administratīvo aktu, ir jāaprēķina IIN un nokavējuma nauda tikai par minētajiem darījumiem. Turklāt par minētajiem darījumiem jaunajā administratīvajā aktā nav aprēķināma soda nauda. Savukārt attiecībā uz ienākumiem, kas izriet no zemnieku saimniecības /Nosaukums/ darbības ņemami par pamatu zemnieku saimniecības /Nosaukums/ deklarētie dati.

[31] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs 2011.gada 20.jūlijā ir samaksājis valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu Ls 20 apmērā (*lietas 11.lapa, I sējums*).

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.–251., 253.panta sesto daļu, 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda:**

apmierināt /pers. C/ pieteikumu un atcelt ar tā pieņemšanas dienu Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 22.jūnija lēmumu Nr.22.4.7/44038.

Uzdot Valsts ieņēmumu dienestam 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas atceltā lēmuma vietā izdot jaunu administratīvo aktu, par darījumiem ar nekustamo īpašumu /Nosaukums/, /adrese/, 2007., 2008. un 2009.gadā.

Piespriest no atbildētājas Latvijas Republikas par labu /pers. C/ (/personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /Nosaukums/, Allažu pag., Siguldas novadā, LV 2154,) tā samaksāto valsts nodevu 20 (divdesmit) latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Juškeviča